

Introitus:

„Slovo Hospodinovo je přímé, v každém svém díle je věrný. Miluje spravedlnost a právo, Hospodinova milosrdenství je plná země.“ (Žalm 33:4-5)

KK 56 Otče všemohoucí, předivný v své moci

KK 57 Pane Bože, budiž chvála...

KK 313 Odpušť, že dnes tak, jako včera

KK 434 Ježíši rač sám...

Čtení z epištol:

„16 Také my jsme poznali lásku, kterou Bůh má k nám, a věříme v ni. Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm. 17 V tom jeho láska k nám dosáhla cíle, že máme plnou jistotu pro den soudu – neboť jaký je on, takoví jsme i my v tomto světě. 18 Láska nezná strach; dokonalá láska strach zahání, vždyť strach působí muka, a kdo se bojí, nedošel dokonalosti v lásce. 19 My milujeme, protože Bůh napřed miloval nás. 20 Řekne-li někdo: „Já miluji Boha,“ a přitom nenávidí svého bratra, je lhář. Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí. 21 A tak máme od něho toto přikázání: Kdo miluje Boha, ať miluje i svého bratra.“ (1. dopis Janůvo 4:16-21)

Čtení z Evangelia:

„43 Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřitele svého.‘ 44 Já však vám pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, 45 abyste byli syny nebeského Otce; protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. 46 Budete-li milovat ty, kdo milují vás, jaká vás čeká odměna? Což i celníci nečiní totéž? 47 A jestliže zdravíte jenom své bratry, co činíte zvláštního? Což i pohané nečiní totéž? 48 Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“ (Matoušovo evangelium 5,43-48)

Dětem: Tři zkumavky. Jedna je s jódovou tinkturou, druhá s vodou a třetí s peroxidem vodíku. Jde to i se skleničkami. Z té skleničky s vodou se dá napít... Ta zkumavka s jódovou tinkturou se zčásti naleje do vody, znečistí ji. Vypadá divně, jako pivo a nebo taky jako moč. A když se do toho znečištěného naleje trochu peroxidu, zamíchá se, barva zcela vymizí. Tekutina je opět čirá. Můžeme se pokusit ještě o frontální útok, jódovou tinkturu lít do peroxidu, oxidace vše vyruší a vše je čiré. (Samozřejmě musíme respektovat určitou mez.)

Dětem se položí otázka, zda je možno se té čiré tekutiny ve sklenici, co byla voda, napít. Určitě ne! Voda vypadá čistě, ale není čistá. Žádný příklad, žádné podobenství, žádná chemická reakce nedovede dokonale vyjádřit, co je to odpuštění. Tady je to zdání a ne všechno, co vypadá čiré skutečně čisté je... Kdežto v Božím odpuštění je skutečná změna. To, co bylo znečištěné, to je zcela vyčištěno a nemusíme mít strach opět pít. Ale to já fakt neumím. To umí jen Pán Bůh.¹ Proto se k němu modlíme: „Odpušť nám naše viny a neved' nás do zlého...“

Láska k nepřátelům

Minulou neděli jsem se s vámi pokusil pozorovat, jak učedníci povýšili a dostali titul „Přítel králův“. Titul vzácný, o něž má smysl usilovat. Postavení blízko Ježíše, které je třeba udržovat a chránit. A došli jsme k tomu, že je třeba budovat vzájemná přátelství. Mimo jiné jsem řekl, že naše pozornost není zaměřena dovnitř. Ježíš v dnešním evangeliu dokonce říká: „**Budeme-li milovat ty, kdo milují vás, jaká vás čeká odměna, jaký by to mělo výsledkem?**“ (5:46) To přece dělají i mafiáni! „**A jestliže zdravíte jenom své bratry, co činíte zvláštního?**“ (5:47) To dělají všichni, i pohané, na to není třeba Boha!

¹ Dobrý příklad, který však začíná tím, že se rozbije molekula vody, je v pořadu DVTV zde: <http://video.aktualne.cz/dvtv/pitna-voda-z-praseci-kejdy-otazka-vterin-tvrdi-odbornik/r~488bf2fae52211e4b8ba0025900fea04/>

Totíž: Nad lásku bratrskou a sesterskou, o které jsme dnes slyšeli v epištole, i nad lásku přátelskou je tedy láska k bližnímu, tedy i k nepříteli. Zatímco bližní je bez barvy a zápachu, nepřítel nás nadzvedává. Pán Ježíš říká: „Slyšeli jste, že bylo řečeno: „Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřítele svého.” (5:43) O tom, že je třeba milovat bližního, skutečně mluví Mojžíšův zákon jasně a krásně: „Nebudeš ve svém srdci chovat nenávisť ke svému bratru, ale budeš trestat svého bližního podle práva, a neponeseš následky jeho hříchu. Nebudeš se mstít synům svého lidu a nezanevřeš na ně, ale budeš milovat svého bližního jako sebe samého. Já jsem Hospodin.” (Leviticus 19:17n)

A já se chci dnes více zaměřit na to, **jak ta láska vypadá**. Náš výklad o tom, že „láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá...” (1 dopis Pavlův Korintským 13) vypadá bezpohlavně, přihlouple a plyšově. Ale v lásce je i konflikt. Milovat, to znamená: „Přísně pokářej svého druha, ať kvůli němu neneseš hřích!” Jen tam ta láska s bratrem a sestrou neskončí. Láska neodsoudí. V lásce je tedy prostor pro střet dvou názorů, pro pochybnosti. Láska není voňavým klidem v rozkvetlém višňovém sadu. Iluze starého i nového višňového sadu, jak od Čechova, je jen iluze. V jak velkých a mylných představách o krásných vztazích žijeme a jak hluboko zarostly i do obecního života, do života rozvětvených rodin!? Láska, že přikrývá² hřích? (1. dopis Petřův 4:8 a Jakubův dopis 5:20) Leda tak, že jej pořádně vyvětrá, probere, odzbrojí, zruší dědičnost a opakování v další generaci.

Ještě jednou: „Slyšeli jste, že bylo řečeno: „Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřítele svého.” Proběhejte celý Mojžíšův zákon, to o té nenávisti tam nenajdete. Našli byste tam naopak, a to hned v Exodu: „Když narazíš na býka svého nepřítele nebo na jeho zatoulaného osla, musíš mu jej vrátit. Když uvidíš, že osel toho, kdo tě nenávidí, klesá pod svým břemenem, zanecháš ho snad, aniž ho vyprostíš? Spolu s ním ho vyprostíš.” (Kniha Exodus 23:4)

Tak, co to Ježíš cituje? Kde je zapsána ta nenávisť? Ježíš cituje to, co se považovalo za vyšší a osvícenou duchovní cestu. To, co běžně tvrdili ti, kdo slibovali záchranu lidstva. V jejich podání to byla nenávisť tlumená, trvalá a temná, protože se v jejich verzi s nepřáteli nemluví a jen se čeká na Boží spalující trest. Žádné zbytečné násilí. Je to nenávisť smíšená s pohrdáním. A kdo že to tvrdil? Kde to je? V Řádu jednoty Synů světla, Kumránského společenství Esejců: „...milovat všechny syny světla a nenávidět všechny syny tmy.”³

Pán Ježíš se liší od všech sektářských záchranců společnosti. Mojžíšův zákon negumuje protivníka či nepřítele. Ježíš čistí veřejné mínění od zbytečné nenávisti a skřípání zubů! Být protivníkem, protivníkem - to přece vyžaduje lásku k pravidlům a k osobě protivníka, nikoli nenávisť a pohrdání. A nepříteli je, pokud možno, třeba zabránit, aby škodil dále - druhým, sobě i dalším protivníkům. Ale tak, aby člověk neublížil sobě. Tak, jak je to v moudrosti Přísloví: „Neraduj se z pádu svého nepřítele, nejásej nad jeho klopýtnutím ani v srdci, nebo to Hospodin uvidí a bude to zlé v jeho očích a odvrátí od něho svůj hněv.” (24:17n)

A jak ta láska k nepřítelům vypadá? Normou je nebeský Otec, který „Dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé.” (5:45) Dát stejné možnosti, to nejvzácnější, co potřebuje člověk v Palestině i jinde: *Slunce* a *déšť*. Možnost dostat se k základním podmínkám života. Stejná startovací čára pro dobré i pro zlé, stejná pravidla pro oba. A pokud zlý nepřítel je na tom hůř, tak mu tu startovní čáru narovnat: „Hladoví-li ten, kdo tě nenávidí, nasyť jej chlebem, žízní-li, napoj ho vodou, tím shrneš řeřavé uhlí na jeho hlavu a Hospodin ti odplatí.” (Kniha Přísloví 25:21n) Skutečně tak málo? Nechce se po mně aby se s ním objímal,

² Přikrývání hříchu? To píše židovští apoštolé podle Šalamounova Přísloví 10:12. Dobře tomu rozumí (Jakub a Petr), protože židovské přikrytí bylo tak, že velekněz o Dni smíření stříkal krev oběti na víko truhly smíření ve svatyni svatých. Na víko, které *přikrývalo* truhu. Nemetl hříchy pod víko, nestrkal je pod koberec. Viz Žalm 32:1.

³ *Serek haYahad* (Zákon, pravidla pro čas, kdy vládne tma) podle http://www.david-zbiral.cz/Kumran.htm#_Toc151655884

abych tál něhou? Ne! Opravdu ne. Ježíš to taky nedělal. A málo to není. Kdo si připustí, že má nepřátele a zvolí tuto cestu, ví, že je to těžké, ale schůdné.

Když Pán Ježíš řekl: „**Slyšeli jste, že bylo řečeno...**” nenavážel se do znalců Zákona či do Zákona samého. „**Ale já pravím vám...**” také nebylo opravováním Mojžíše. Ježíš se postavil proti veřejnému mínění, proti všeobecnému zmatku a záměrně popleteným zprávám. Jako by řekl: „*Viděli a slyšeli jste v televizi...*” Postavil se také proti údajným záchrancům tehdejší společnosti, proti Synům světla, Esénům. Jako by řekl: „*Ale je to přesně naopak!*”

I má církev je čím dál tím stejnější. Vymyslela nové logo, ale není pro to nějaký důvod, jen se někomu to staré nelíbí. Má církev sepsala nové řády, ale i když se změnil čas a církev narostla, ty řády jen utužují to, co má své kořeny před rokem 1989. Není na tom vůbec nic nového. Ježíšův vládní program je ambiciózní a mocný. Něco, co i pro třetí tisíciletí je stále nové, osvobozující a potřebné.

Amen, tak to je!

Slovo na cestu:

„Všechno je vaše, ať Pavel nebo Apollos nebo Petr, ať svět nebo život nebo smrt, přítomnost nebo budoucnost, všechno je vaše, vy však jste Kristovi a Kristus je Boží. Proto ať nás všichni pokládají za služebníky Kristovy a správce Božích tajemství. Od správců se nežadá nic jiného, než aby byl každý shledán věrným. (1. dopis Korintským 3:21-23 a 4:1-2)

Staré irské požehnání:

Nechť se před vámi otevírá stále volná cesta.

Nechť máte vítr stále v zádech.

Nechť vám do tváří stále svítí teplé sluce.

Nechť vaše pole stále jemně zkrápí déšť.

A dokud se znovu nesetkáme, nechť vás Všemohoucí Bůh + Otec + Syn + i Duch svatý ochraňuje ve své dlani.

Amen.